

interpenetration of family and social education in order to create the only child-centred educational environment for each child. According to the Regulations on kindergartens participants of education- upbringing process are not only the teaching staff and the children, but also the parents. After all, the family - the first and most important social institution of education. Today we must note that the demographic, social and economic changes in the society could not affect the modern family. Recently there has been intensification of attention of scientists and educational practitioners to explore various aspects of problem cooperation of Pre- school institution with the families of pre- school children. To these issues are devoted works of T. Aleksandrova, N. Andreeva, N. Vinogradova, V. Ivanova, T. Kulikov, Y. Kovalchuk, N. Lagutin, A. Semina and others. Accentuating internal and external relationships of preschool, T. Aleksandrov refers to the first partnership with the state, schools, higher education institutes, cultural centers, medical institutions, sports organizations and others. Among interdependencies pride of place goes to collaboration of parents, pupils and teachers. Namely a set of external and internal communications ensure holistic development of children of preschool age. Mathematical development of children - one of the main areas of training children to school. Child development, including mathematics, largely depends on adults. In the kindergarten there are regularly resolved questions of formation of mathematical concepts in preschool children. The main forms of collaboration of kindergarten and family on mathematical development of children are: reports and information at parent meetings and conferences, exhibitions of visual aids describing their use, open classes in mathematics for parents, group and individual counseling, conversation, folder-shifting, etc. Analysis of the impact of the use of traditional forms of interaction with parents of preschool child showed the need for new approaches. Launch information and reference sections in the corner for parents: «Welcome to the debate», «Discussion forum», «Open microphone» - a kind of written communication platform for parents. Diversification and new content filling application forms for parents and, of course, the use of surveys to plan the next steps for improving the interaction. Organization partner communication involving parents and teachers (roundtables, debates, discussions, etc.) Implementation indirect effects on parents with the help of creative tasks on various subjects that require creative interaction of children and adults. Implementation of the joint project of children, parents and teachers to solve pressing problems, self-development and strengthening of friendship and family relationships. Improving individual work with families through such forms of work as «Targeted assistance», «Close Talk», «Pocket Library» «How do you live, kid?» (While visiting families at home). Maximum use morning and evening meetings with parents of preschoolers for fertilized dialogue. To avoid formalism in relations with parents rather prefer individual forms. The list forms work with parents rather conventional. Different families have their own values, interests, cultural level, teaching experience. The use of various forms of parental involvement for cooperation, creativity, your own search on «building bridges», diplomacy, tolerance - are all key to successful interaction between kindergarten and family. Expected performance ensures efficient combination of different forms of work. Expected performance ensures efficient combination of different forms of work. As the experience proves, that in working with parents we should avoid evaluative judgments about finished education, help them to develop the ability to personally observe your own child, to open its new qualities and traits. To avoid formalism in relations with parents rather prefer individual forms of communication with family members, as well as joint interactive activities that promote the exchange of best practices of family education and popularization of progressive moral values in this case.

Key words: pre-school, pre-school cooperation with parents, mathematical development of children.

УДК 373.21:004(07)

Чекан Оксана Іванівна,

кандидат педагогічних наук, старший викладач,

Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАМОТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті розкрито переваги використання комп'ютера у навчально-виховному процесі дошкільних закладів. Визначено напрямки щодо системи комп'ютерної освіти для дошкільників та вихователів. Акцентовано увагу на фактори правильного використання комп'ютера у навчання дитини дошкільного віку. Висвітлено тематику щодо надання інформації дітям дошкільного віку про комп'ютер. Також розглянуто комп'ютерні програми для дошкільників з елементами казки чи мультиплікації.

Ключові слова: інформаційна грамотність, комп'ютерна грамотність, дошкільний вік.

Постановка проблеми. Комп'ютеризація дошкільних навчальних закладів реалізується через упровадження комп'ютерних технологій у навчально-виховний процес та через підвищення рівня інформаційної культури педагогів.

Комп'ютер у життя дитини дошкільного віку може увійти також через гру. Тому в дошкільних закладах розвивальне середовище функціонує як комп'ютерно-ігровий комплекс, який забезпечує найбільш раціональне використання комп'ютерів у них, поєднання процесу освоєння персонального комп'ютера з іграми та заняттями. Він має такі складові: комп'ютерна зала, ігрова зала (містить навчальну зону), спортивний комплекс та кімната релаксації (зона психологічного розвантаження). Завдяки такій комплектації забезпечується раціональне використання комп'ютерів у педагогічному процесі дошкільних закладів; поєднання процесу освоєння персонального комп'ютера з розвивальними та рухливими іграми; включаються заняття фізкультурою, вправи на зняття втоми очей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом багато педагогів пов'язують питання оптимізації процесу навчання з використанням комп'ютерних технологій (К. Бойкачев, В. Венда, Р. Гергей, Б. Гершунський, Б. Лом, В. Ляудіс, Е. Маліночка, Е. Машбіц, А. Савельев, Г. Сельовко та інші).

Комп'ютерні технології ґрунтуються на використанні деякої формальної моделі змісту, що представлена програмними

засобами як педагогічними, так і телекомунікаційними. Обґрунтування концепцій різних педагогічних технологій представлено у роботах Н. Талізної, М. Кларіна, Ф. Янушкевича та інших.

Вітчизняний досвід застосування комп'ютерних технологій в сфері освіти знайшов віддзеркалення в роботах А. Барабанщикова, В. Беспалко, Я. Ваграменко, Т. Вороніна Ю. Деміна, В. Іванова, М. Карпенко, Д. Колосова, С. Крамарова, А. Кривошеєва С. Лобачева, Н. Макарової, В. Матюхіна, О. Молчанової, В. Овсянникова, А. Полякова, Ю. Попова, А. Савельєва, В. Самойлова, В. Солдаткіна, А. Тіхонова, С. Щенникова, А. Федосєєва, А. Хорошилова та інших.

Мета статті – аналіз засобів щодо формування інформаційної та комп'ютерної грамотності дітей дошкільного віку.

Результати дослідження. Використання комп'ютера у навчально-виховному процесі дошкільних навчальних закладів має низку переваг: проводиться контроль за навчальною діяльністю дітей; відбувається диференціація педагогічного процесу; розвиваються творчі здібності; значно підвищується зацікавленість навчальною діяльністю; підвищується пізнавальна активність дітей завдяки включенню елементів новизни.

На наш погляд, способи використання комп'ютера у навчально-виховному процесі дошкільних навчальних закладів різноманітні та багатопланові. Він використовується у

навчальному процесі як засіб навчання та об'єкт вивчення; полегшує засвоєння знань, робить процес навчання живим і цікавим; відкриває нові можливості для забезпечення навчально-виховного процесу дошкільного навчального закладу наочними засобами.

Система комп'ютерної освіти для дошкільників охоплює: комп'ютерні програми та ігри; методичні рекомендації, спеціальну науково-пізнавальну літературу про персональний комп'ютер; кваліфікованих спеціалістів, готовність педагогів до роботи з комп'ютерно-ігровими комплексами; методичні рекомендації для батьків [3, с.65].

Для вихователів комп'ютер відкриває доступ до нетрадиційних джерел інформації, підвищує ефективність роботи, дає цілком нові можливості для творчості, дає змогу реалізувати принципово нові форми і методи навчання. Зростає інтерес до освоєння комп'ютера, напрацювання методик комп'ютерних технологій у навчанні дітей. Діти в будь-якій техніці насамперед бачать нову іграшку, тому комп'ютер потрібно подати так, щоб він став не лише іграшкою, а і способом для навчання.

Хоча й досі публікуються дослідження про негативний вплив комп'ютера, залежність від нього, зокрема комп'ютерних ігор та Інтернету, ми не можемо відкидати його позитивне значення.

Одним із найголовніших факторів правильного використання комп'ютера в навчанні дитини старшого дошкільного віку є взаємодія педагогів і батьків. Майже в кожній сім'ї наразі є комп'ютер і використання його з навчальною метою для своєї дитини є вкрай необхідним.

У міру своєї зайнятості батьки не звертають особливої уваги на інтерес дитини до комп'ютера і здійснюють неправильний добір комп'ютерних програм та ігор. Тому дуже важливо порадитися з педагогом щодо доцільності використання тієї чи іншої гри.

Некваліфіковано дібрані батьками, без поради педагога, ігри не приносять дитині ніякої користі, бо:

- можуть містити сцени насильства і смерті;
- не рекомендовані для використання у віці п'яти — семи років;
- можуть бути поганої якості;
- мають велику протяжність ігрової діяльності, що провокує дитину сидіти за комп'ютером протягом кількох годин;
- провокують появу комп'ютерної залежності [7, с.36].

Звичайно, це все негативно вплине на розвиток дитини, неправильна організація роботи за комп'ютером дитини вдома може викликати проблеми у дошкільному навчальному закладі, а згодом і у школі. Адже дитина із захопленням чекатиме на відому їй гру, а навчальний матеріал поданий за допомогою комп'ютера не зможе засвоїти.

Погоджуємося з думкою В. Рибалко, О. Ковальської [2, с.45], що педагогам, надаючи інформацію дітям дошкільного віку про комп'ютер, варто дотримуватися тематики: історія обчислювальної техніки, правила роботи за комп'ютером, ази алгоритмізації, складові комп'ютера, використання комп'ютера у навколишньому світі.

Формуванню навичок роботи за комп'ютером сприяє робота дитини в текстовому (навички роботи з клавіатурою) та графічному (навички роботи з мишкою) редакторах, заняття з калькулятором, комп'ютерні програми та ігри.

Для закріплення навчального матеріалу слід використовувати комп'ютерні навчальні програми. Вони мають відповідати таким вимогам:

- бути цікавими і викликати позитивні емоції;
- активізувати пізнавальну і розумову діяльність дітей;
- викликати у дитини бажання навчитися працювати самостійно;
- відповідати віковим і психофізіологічним особливостям дітей;
- розвивати творчі здібності дитини;

- мати навчально-контролюючий характер;
- відображати оптимальну кількість інформації на екрані [1, с.156].

Яскравість, анімація зображень сприяють розвитку мимовільної уваги — дитина швидше запам'ятовує навчальний матеріал. Зважаючи на вік дітей, програма на всіх рівнях повинна мати озвучення текстів. Вихователь стежить за тим, щоб кожна дитина була активною та засвоювала навчальний матеріал. Засвоєння знань забезпечується неодноразовим повторенням однотипних вправ, при цьому змінюється наочний матеріал, варіюються прийоми роботи, оскільки одноманітні дії швидко стомлюють дітей. Щоб підтримувати активність і попередити стомлення дітей, слід змінювати характер їхньої діяльності.

Програми для дошкільників мають бути ігрового характеру з елементами казки чи мультиплікації. Виконання завдань зазвичай супроводжується захопленнями (оплески, похвала, бонуси за балами), що стимулює дитину до подолання труднощів і досягнення результату. Навіть найпасивніші діти докладають максимум зусиль, щоб виграти чи допомогти своїй команді. Граючись, дитина відпрацьовує ситуації дорослого життя.

Особливу увагу звертаємо на те, що завдяки комп'ютеру дитина може самореалізовуватися: мати час для самостійної роботи; свій «окремий світ», де вона перетворюється на супергероя, комп'ютер поєднує можливості телевізора, відеомагнітофона, книги, калькулятора, універсальної іграшки, здатний імітувати різноманітні ігри; є для дитини другом, що може реагувати на його дії та запити, яких їй так часто не вистачає в реальному житті [3, с.265].

Сучасна дитина дошкільного віку — це дитина нового інформаційного суспільства, для неї комп'ютер такий обов'язковий предмет, як і телевізор чи холодильник. Тому дітей слід ознайомити не лише з комп'ютером, а й із інтернетом, дитячими сайтами, іграми, казками, мультфільмами. Вони обов'язково їм сподобаються і будуть корисні для загального розвитку.

Комп'ютер як багатофункціональна навчальна машина:

— підвищує інтерес і загальну мотивацію до навчання (цьому сприяє новизна роботи з комп'ютером, ігровий момент; педагог контролює важкість завдань, при неуспіху комп'ютер допомагає пройти завдання ще раз, а в цей час педагог не виконує осудних дій);

— підвищує якість навчального процесу завдяки зростанню рівня наочності (комп'ютер має найрізноманітніші набори дидактичного матеріалу, допомагає використовувати у навчальних програмах ігри, мультиплікацію тощо);

— розвиває творче та абстрактне мислення; активізує самостійну роботу дітей (комп'ютер сприяє самоосвіті дітей дошкільного віку завдяки різноманіттю програм, дитина може малювати, складати мелодії, опрацьовувати навчальний матеріал не лише в дошкільному навчальному закладі, а й вдома);

— здійснює контроль та перевірку знань, умінь і навичок дітей дошкільного віку (використання тестових програм) [4, с.115].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, комп'ютер у дошкільній освіті став незамінним засобом та інструментом, за допомогою якого навчання дітей може стати цікавішим, швидшим і простішим, а знання — глибшими.

Зауважимо, що формування інформаційної та комп'ютерної грамотності дітей дошкільного віку є необхідною умовою для життя в сучасному інформаційному суспільстві. Тому якщо в дошкільному навчальному закладі немає комп'ютерної зали, інформацію про комп'ютер потрібно підкріпити наочною. Перспективи подальших розвідок у даному напрямку полягають у визначенні способів щодо використання комп'ютера у навчально-виховному процесі дошкільних закладів.

Список використаних джерел і літератури:

1. Карпенко Г. Вплив комп'ютерних ігор на формування уявлень про здоровий спосіб життя у дітей / Г. Карпенко // Дитячий садок. — 2013. — № 10 (682) — С. 22-30.
2. Карпенко Г. Комп'ютерні ігри та дитяча агресивність / Г. Карпенко // Дитячий садок. — 2009. — №4 (12) — С. 11-12.
3. Ляшенко С. Інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій у освітній процес / С. Ляшенко, З. Зінченко // Вихователь-методист дошкільного закладу. — 2013. — №7. — С. 16-30.
4. Панченко Алла. Модернізація освітнього процесу у ДНЗ в умовах інформатизації освіти / Алла Панченко // Вихователь-методист дошкільного закладу. — 2012 — № 1. — С. 7-11.
5. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: Навч. посіб. / Поніманська Т. І. — К.: Академ-видав, 2004. — С. 400—403.

В статтє раскрыта преимущєства использования компьютера в учебно-воспитательном процессе дошкольных учреждений. Определены направления по системе компьютерного образования для дошкольников и воспитателей. Акцентировано внимание на факторы правильного использования компьютера в обучении ребенка дошкольного возраста. Освещено тематику о предоставлении информации детям дошкольного возраста о компьютере. Также рассмотрены компьютерные программы для дошкольников с элементами сказки или мультипликации.

Ключевые слова: *информационная грамотность, компьютерная грамотность, дошкольный возраст.*

The article presents an analysis of recent research and publications concerning this problem. The analysis tools on the formation of information literacy and computer preschool children. Reveals the advantages of using a computer in the educational process in kindergartens. Considered the most important factors requirements for proper use of the computer (to be interesting and cause positive emotions, activate the cognitive and mental performance of children; cause the child desire to learn to work independently, meet the age and physiological osoblyvostyam children, develop creative abilities of the child and his mother training and controlling nature, reflect an optimal amount of information on ekrani, to be easy to learn features of the program in navchalniy interact with it). The directions on the system of computer education for preschoolers and caregivers. The attention on the most important factors of proper computer usage in teaching a child of preschool age. Deals with topics for information about preschool children computer. Also the computer program for preschoolers with elements of fairy tales or cartoon.

Key words: *information literacy, computer literacy, pre-school age.*

УДК 802.0:37-5

Telychko Natalia Victorivna,

*Doctor of Pedagogical Sciences, associate professor,
Mukachevo State University*

MOTIVATING LEARNERS

Most students can learn how to use strategies more effectively; when they do so, they become more self reliant and better able to learn independently. They begin to take more responsibility for their own learning, and their motivation increases because they have increased confidence in their learning ability and specific techniques for successful language learning.

Key words: *motivation, strong interest, psychological techniques, learning problems, democratic type of communication.*

Urgency of the problem. There's nothing worse than going into a class full of people who don't really want to be there. As an EFL teacher most of us have the chance to work with a variety of age groups. Adults are usually in your classroom because they have made the choice to be there and in most cases they have made a financial commitment towards their learning and they know exactly what they want to achieve by improving their language skills.

However, children and teenagers often haven't made their own decision to attend the English class and they are obliged either by their parents or school to do so. It is sometimes appropriate for teachers to take an active role in trying to improve the motivation levels of a group. A highly motivated group of students is generally a lot easier and more fun to teach. Obviously there's only so much you can do, but most teachers have come across de-motivated students at some time in their careers and it's often worth addressing the problem when you recognise it before it escalates further. Don't however feel personally responsible for a student's lack of motivation. There are often many factors that contribute towards a lack of motivation and these should be taken into account. Here are some ideas that I've put together which may go some way towards increasing motivation levels in a group or at least addressing the problems and bringing them out into the open.

Star charts are a simple way to acknowledge the effort students make in your class. If your students are too grown up to get stars think up another point system. Draw up a chart with all the students' names down one side and at the end of each class mark a smiley face or an A, B, C or D for effort. Introduce the idea at the beginning of the class and explain your marking system. Try to get

the students to endorse the idea of the chart before you implement it. You could work with the group to decide how they would like their effort to be recorded. When they get used to the idea of this sort of evaluation you can ask the students to rate themselves on their performance in the class.

Try to negotiate some realistic goals with the group. What do they want to be able to do in English by the end of the course? Find out, and think of ways of achieving those goals together. Achieving the goals will take effort on both parts, it's not only up to you; so be sure they accept their part of the bargain and take some responsibility for their own learning goals.

All language learners know that there are times when you seem to be getting nowhere and making no progress. You reach a plateau and there seems to be no way to get better. If this is the case for some of your students take a snap shot of where the learners are. By this I mean gather some evidence of their level by keeping a piece of their written work, recording them on tape or keeping the results of a test. Then set a date in the future (end of term or Easter holidays) and tell them they will redo the piece of work at the future date. When they have done this, give them back the old piece of work and look for evidence of improvement. Did they make less mistakes or use a bigger range of vocabulary the second time? Usually this helps students to 'see' their improvement in a more tangible way.

How do your students feel about learning English? How do they feel about it becoming an 'international language'? Some students resent the widespread use of English and can even see it as a threat to their mother tongue. Designing a questionnaire about the